

BARNSKRID

GERIADUR VALLEE

Lennit pajenn 2

AN AMZER

Kazetenn sizhuniek

Niverenn 29 2bajenn
2vet bloavezh 2 LUR

Mererezh, Skridaozerzh
2 straed ar Richardiere
35100 ROAZHON
CPPP 62319

E Naoned, emvod skridaozerezh ar gelaouenn

D'ar Sadorn 21 e oa e Naoned emvod skridaozerezh ar gelaouenn. Komzet eo bet eus al labour a zo bet graet betekhen hag amzer da zont argelaouenn. E miz Here a zeu e vo lidet kentañ deiz-ha-bloaz krouidigezh AN AMZER. Eizh mizvezh a labour frouezus! Da geñver an emvod ez eus bet savet un abadenn radio a vo klevet abenn nebeut war wagennoù radio Naoned.

E BREST:

MUZIK, DISKOUZADEGOU, DIVIZOU

Aozet e vo gant ar "Centre Breton d'Art Populaire" un diviz e-pad 5 devezh, da lavarout eo etre ar lañ hag ar 5 a viz Gouere. Klevet e vo muzik eus Breizh, Kembre, eus ar broioù arab. Diskouezadegoù a vo ivez kinniget d'an dud, sonadegoù, hag ul leur a vo lezet d'ar strolladoù nevez a fell dezho bezañ anavezet. Divizoù a-zivout an arzoù a vo ivez. Un distaol a 20% war ar veaj a vez kinniget gant an S.N.C.F. Goulenn titouroù digant Centre Breton d'Art Populaire, 37B straed Victor Hugo, 29200 Brest.

An dileuridi vrezhon resevet gant pennoù bras ar Stad:

«Mat dre vras».

D'ar Yaou 19 eus ar miz -mañ eo bet degemeret an dileuridi vrezhon (Burev ar c'huzul-rannvro) gant pennoù ar stad e Pariz. Setu 'ta ar pep pouezusañ eus an divizoù kemeret eno: 300 milion a lurioù e 1980 ha 350 e 1981 evit hentoù Breizh, tredan a-raok 1990 war hentoù-houarn Roazhon/Brest ha Roazhon/Kemper, sevel ur gwir porzh-degemer boued-labourdouar en Oriant hag un ensavadur a genderc'hioù-loen e Roazhon, ka an elektroniezh war-raok, dalc'hmat ha yalc'hadoù evit ar pesketaerezh (sevel bigi hag all).

Emzalc'h ar bennoù vrezhon goude.- Hervez an Ao Marcellin (Prezidant Kuzul ar Rannvro) n'eo nemet ur bazenn e diorradur ar vro, hag an Ao Josselin (Prezidant Kuzul Departamant Aodoù-an-Hanternoz) a gav mat lod eus an divizoù.

MUZIK AR BROIOU KELTIEK

a vo klevet e-pad tri devezh e bro-gembre (e dolgellau)

MYRDHIN A GEMERO PERZH ENO

D'ar 25, 26 ha 27 a viz Gouere e vo e Dolgellau (Kembre) ur festival keltiek. Setu roll an arvestoù.

Digwener.-

17e00: abadenn boblel; priz: 50 p.

21e30: dañsadez a-vremañ gant Geraint Jarman a'r Cynganedduyr; priz: 2 lur saoz(1s).

Disadorn.-

13e00 betek an noz:kenstrivadeg an Delenn Arc'hant en envor da Nansi Richards.

An Delenn Dir; Al Log;Bucca; Cilmer; Cluain Tarbh;Dafydd Iwan; Elfed Lenis; Mabsant; Myrdhin; Plethyn;Whist Lebin Kies; ha re all; priz: 2 ls.

Disul.-

14e00: abadenn savet war an

taol en Delfenn Vras gant kalz sonerien.

20e00: sonadeg gant Charles-Williams, Kor Gwazed Penrhyn hag all; priz: 1,5 ls.

Stajoù a vo savet e kêr e-pad an dibenn-sizhun, ha stalioù a bep seurt a vo er park.

Evit kaout titouroù eo ret skrivañ da:

● Ywain Myfyr, Pen-y-Bryn, Dolgellau, Gwynedd. Pellgomz: 422835.

● Gwenda Roberts, Cartref, Ffordd Llwyn Mynach, Y Bermo, Gwynedd. Pellgomz: 280181.

● Elizabeth Ann Griffiths, 52 Ardd Fawr Dolgellau, Gwynedd. PG: 423124.

EMVOD TUD

AN A.B.R.I.

Nebeut 'zo e oa bodet tud an A.B.R.I. (Kevredad Breizh eskenmoù hag heñchadurioù) e keriadenn Poull-Feutan, e parrez Kistinid. Evito n'eo ket ar maezioù un unanded ampletif hepken. Hetif a reont e vo tu a-barzh nebeut da n'eus forzh piv mont war droad eus Venezia da veg ar Raz dre an hentoù bihan.

Bodadeg ar C'huzul

Sevenadurel

An Oriant.- Bodadeg Kuzul Sevenadurel Breizh digwener diwezhañ. Siellet eo bet maen kentañ ar skol rannvroel a sonerezh hag addilennet Michel DENIS e penn ar c'huzul.

Tredan gant

ar glaou

Naoned.- A-benn nebeut, gant ar glaou eo e vo lakaet tredanva Cordemais da vont endro: setu perak emeur, abaoe div sizhun, o terkañ ur plas e lec'h ma vo resevet an danvez-krai(matière première).

Disemglev.

Marv?

Un den o vevañ war e leve en deus lazhet e wreg a-raok en em zistrujañ, e Uzel-war-Oud. Disemglev a oa etrezo.

Harz-debriñ e Plogo

Plogo.- An tri amall diwezhañ warlec'h enklask E.D.F. a zo diskrog da zebriñ e prizon Kemper a-benn bezañ lezet da vont. Pevar den all a ra yun ivez en iliz Plogo.

KELEIER SOKIAL

e lezvarn roazhon

Roazhon.- D'ar Gwener 19, adprosez ar gouerien bet kondaonet (gw. A.A. niv. 11) peogwir o devoa bet hadet e-barzh douaroù ne oant ket perc'henn anezho (afer Herry). 2.000 a vanifererien a oa deuet da harpañ o c'hamaladed.Disorc'h-où d'an 9 a viz Gouere.

adkrog-labour e s' brieg

Sant-Brieg.- D'al Lun beure 23 go distroet d'o labour holl vicherourien ar stal "Joint Français".

nac'hañ ober e goñje:en toull

Roazhon.- Jil Garreg, 22 vloaz, eus An Oriant, a zo bet kondaonet da venel en toullbac'h e-pad 17 miz gant lezvarn badus al lu, d'ar Gwener 20, dre ma nac'h ober e goñje.

«Gwelloc'h enaouiñ ur c'houlouenn, Eget chom da leñvañ kreiz an deñvalijenn.» (Konfusius)

TALDIR HAG AR GERIADUR BRAS

DIWAR BENN GIRIADUR BRAZ « AB HERVÉ »

AR SIOU-MAD

Derenn a zo aez; ober gwell a zo diaes.

AR SIOU-FALL

Eur priz eun hanter re ger, 100 lur golo ha tout. Spontus! Labour voull ar *Giriadur Braz* n'eo ket graet gant eur micherour barrek : pe-tramant materi ar Voullerez a oa herr war-nan. Eul lagaden hepken evit al lizerennou n'eo ket awalc'h, roman hag italek eus an hevelep sort, skuiza 'ra sell al lenner dre ma 'z eo re vunut al lizerennou. Ar boëntadurez n'eo ket rik; aliez e vank lostigou war lere'h ar gir gallek, da skuer :

PROMPT *buon, herrek, herrus, prim, trumm; dibilh, dillo, dillous, V gres, gers, gerh, geurh; kentrat; -à manger buon da zebri;*

War lere'h PROMPT e vank eul lostig; war lere'h V e vank eur poent; war lere'h à manger e vank eul lostig.

Penn da benn al levr a zo lere'h da ober rebechou d'ar micherour, met kement-ma n'eo ket da damall d'an oberour.

Seurd ar Giriou gallek nag o ferz n'int ket diskleriet; da skuer, PROMPT, adj. PROPAGER, verbe act. PROPENSION, subst. fem. Aliez seurd ar giriou brezonek n'int ket par d'ar re c'hallek, evel PROPENSION, s. f. *pleg, s. masc. Mad e vije bet dishenvelout anezo skler.*

Ar Giriadur Braz a ro, evit trei eur gir Gallek, pemp, c'houec'h, hag a-wechou dek gir Brezonek. Setu emañ nec'het al Lenner adarre da c'houzout pehini dibab. Gwelit uhelloc'h PROMPT : trizek gir dishenvel d'eo'h da ober ho libab. A zo pouneraat re eur Giriadur hag ober gantan eur c'hoal tenval. Ouspenn, an trizek gir-ze na droont ket PROMPT gallek. N'eus nemet unan mad da drei PROMPT, ha prim an hini eo. *Buan a zo VITE; Herrek a zo ARDENT; trumm a zo SUBIT; dillo a zo IMMEDIAT; gres a zo TOUT-DE-SUITE.*

Ar Giriadur Braz na zalc'h kont a-bet eus ar giriou gallek tremenet enn hon yez, ha badezet en brezoneg. Da skuer : PROMESSE *ger. lavar, gouestl m.*

Ha *Promesa* ? Mad a vije bet menegi anezan da vihana, ha merka drek-an eur g, da ziskuez eo deuet eus ar galleg.

Evit ar pez a sell giriou ar Relijion, memez tra. Arabad eo mond da chanch anezo, rag biken na vezint digemeret. Da skuer :

SIGNE *arouez, ardamez; f. merk m.; signe de croix arouez ar groaz;*

Perag pas lavaret *sin ar grouz* vel ar re all ? Ouspenn, d'am mennoz-me, *arouez* a dro kentoc'h INSIGNE evit SIGNE. *Sin* a zo brezoneg mad, pell amzer zo. Perag har-tua anezan ?

Ar Giriadur Braz na ve ket bepred chansus gant e c'hiriou. Da skuer :

PROLETAIRE *dèn didra, dèn divadou. N'ho'h eus nemet mond da gomz evelse ouz eur hochad tud :*

— *Tud didra, dond a ran da c'houlenn ho mouezioù diganeoc'h...*

— *Petra 'n eus an Aotrou-ze da oapaat ahanomp ? Tud didra ? Tud hep tra, tud a netra ? Uc'ho warnan.*

PROLETAIRE a vije troet enorusoc'h dre *Kouër* (pa gomzer ouz prolétaires ruraux). Da ziwall zo ouz ar giriou dispiljus da gleved, na pa vijent troet klok. Ar gir gallek an eus kollet e ster dre fors beza komzet; mez an hini brezonek a zo aevet hag a renk beza rik.

Evit AIGREUR, a zo *trenkder* : met *trenkadurez* a zo bet ankouaet.

E touez ar bobl vihan war ar maez, ne vefe ket troet RIPAILLE; faire ripaille, *ober tinell vat.*

Nann; faire ripaille a zo *ober bos.*

Evit ar pez a sell ouz ar Giriou impentet, pe « fabriket », a-wechou e tigouez d'ezo beza di-intentabl. Gwell a vije bet miret ar gir koz latin pe gregach. Da skuer :

VULCANISER *soufra; VULCANISME holddannevezouriez.*

Nann; Vulcan a oa mab da Jupiter, hen a oa doue an Tan; koulz e vije bet delc'hen e hano, *vulkani, vulkanouriez.*

E lere'h all a zo bet graet, ha gant-se e vije bet gallet astenn. Da skuer : TRIBUN, tribun.

Ytterbium *iterbion.*

Eur metal, badezet gant eur gaer he hano Ytterby, er Sueda.

Troidigeziou treuz eus ar Giriadur, da skuer :

RIRE, subs. *c'hoaz*; un éclat de rire *c'hoazaden f.*;

Ha nann a-sal, eur *c'hoazaden* n'eo ket un *éclat de rire* an hini e, mez un *sourire*. » Ylik, gra eur *c'hoazaden* da Data. » Ylik bihan n'ei ket d'ober ho ho ho d'e Data. *Eclat de rire a zo bonn c'hoaz*; en brezoneg diwar ar maez.

VOITURE *karr m. pl. kirri; karrons; V kariolenn.*

Na welan merk a-bet eus *Gwetur*. Ar gweturiou a zo har-luet ha laket en ho llas kirri, karronsiou, ha zoken kariolennou en Bro-Wened.

Mez mar deo gallek Gwetur, Kariolenn a zo kement all. Perag digemer an hini a dro *Cariote*, ha disteuler an hini a dro *Voiture* ?

Perag paz digemer *Cinéma, Film*, giriou hollvedek ? Piu a lavaro biken *finuskeudennerez* ?

Setu aze ar c'hrenn-lavar koz. (A brepoz, *derenn* ne ma ket er Giriadur Braz evit trei *reprocher*. Perag 'la ? *Rebecca* a zo gallek... hag a zo digemeret).

Na fell ket eta sonjal a roan derennou da Labour an Aotrou Vallée, dre ma na gavan ket anezan mad. Pell ac'hano. Ar rebechou merket ganin ama na sellont nemet ouz munuderez, en kenver ar vad a zo da lavaret. Siou mad ar Giriadur Braz

a bouez kant gwech m'otoc'h evit ar re fall. Ha neuze, pe seurd labour den a zo peure'hraet ? Dreist-pep-tra eur Giriadur ? Eur Giriadur na vez achu gwech a-bet. An eil Giriadur a doull hent d'egile.

Dellid an Aotrou Vallée eo beza graet gant ar Brezoneg, sellet beteg-henn evel eur yez ar berr-anal ganthi, eur yez pinvidig, enni giriou evit kement doare-komz a zo er galleg, hag ouspenn zoken. Dellid an Aotrou Vallée eo beza tremenet e vuhez hir (75 bloaz en deus), o tastum danvez evit kas da benn eul Levr hag a vije evel miengleuz ar brezoneg nevez, lere'h a vije kavet materi awalc'h da sevel divezatoc'h skridou a gement gwiziegez a zo war ar bed. Deut eo a-benn eus e dol. Gant ar Giriadur sethu unanet ar yez skrivet da vihana; red a vezo d'ar skrivanierien da zond, na vern pa gevchent gwell doare pe zoare da skriva, heuill giz an Aotrou Vallée, da c'hortoz ma teuiou unan all da skoliata gwell evit-an. Diaes a vezo d'ar Re-Goz boazet ouz skritur Ar Gonideg, chench tu d'ho chupenn en eun taol; mez ar Re Yaouank n'o devo ket a zigarez da glask : Gwenediz zoken a renko plega da gemaer doare ar Giriadur Braz, pe-gwir a zo bet roet ennan troidigez ar giriou en o rann-yez. Neuze e vezo saveteet ar Brezoneg Unvan.

An Aotrou Vallée en devo evelse kelennet daou remzi tud, ma nini, hag an hini vrema.

Skouziet eo bet gant an Aotrou Ernault da ober e C'Hiriadur Braz. O daou a-gevred, drouizet eus ar Gorsedd o daou, hag ar re Gosa, e vevint da viken en karantez hag en unau-degez ar Vretoned da zond.

Trugarez en hano an holl da veza lakeet eur Benvek ken talvoudek evel an *Dictionnaire*-ze etre daouarn ar re a studio divezatoc'h ar Brezoneg Lenneg.

Da geñver advoulerezh geriadur Bras Fransez Vallée hon eus kavet e talvfe ar boan embann ar pezh a soñje Taldir.

Ar pennad-mañ a zo deuet er-maez e-pad eil drimizvezh 1934, e-barzh niverenn 162/164 ar gelaouenn "An Oaled".



François VALLEE.

Eil mouladur

GERIADUR BRAS F. VALLEE

a zo deuet er-maez

Kasit wareun ho chekenn da:

Kevredigezh Vreizhat a Sevenadur

22kae Duguay-Trouin ROAZHON

Boutin 150 lur

Keinēt skivertex 190 lur

LOTI E BREZHONEG

Lakaet eo bet e brezhoneg gant Alan An Diuzed oberennoù P. Loti "Pesketer eus Enez Skorn" ("Pêcheur d'Islande"), hag oberennoù all.

AN AMZER

Kelaouenn sizhuniek embannet gant DAZONT

2 straed ar Richardiere
35100 ROAZHON
KRP (Dazont): Roazhon 3133.94T

Rener ar gelaouenn:
Mark DECAMBOURG

KOUMANANTOU:

6 MIZ (24 niverenn):	
Reizh:	36 lur
Studierien, skolidi:	24 lur
Skoazell:	40 lur
9 MIZ (36 niverenn):	
Reizh:	54 lur
Studierien, skolidi:	36 lur
Skoazell:	60 lur
12 MIZ (48 niverenn):	
Reizh:	72 lur
Studierien, skolidi:	48 lur
Skoazell:	80 lur

Holl chekennoù war anv DAZONT
K.R.P.: Roazhon 3133.94T

CPPP 62319

Niver a skouerennoù moulet
evit an niverenn-mañ: 2.000

Mankout e re deomp konstrevic:
Titouroù d'ar gelaouenn. Trugarez!